



Dokument na rokovanie

B9-0144/2021 }  
B9-0145/2021 }  
B9-0146/2021 }  
B9-0147/2021 }  
B9-0148/2021 }  
B9-0149/2021 } RC1

10.2.2021

## SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 144 ods. 5 a článkom 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza tieto návrhy uznesenia:

B9-0144/2021 (The Left)  
B9-0145/2021 (Verts/ALE)  
B9-0146/2021 (S&D)  
B9-0147/2021 (Renew)  
B9-0148/2021 (ECR)  
B9-0149/2021 (PPE)

o situácii v oblasti ľudských práv v Kazachstane  
(2021/2544(RSP))

**Michael Gahler, Róza Thun und Hohenstein, Sandra Kalniete, Antonio López-Istúriz White, Miriam Lexmann, Janina Ochojska, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Vladimír Bilčík, Inese Vaidere, Vangelis Meimarakis, Michaela Šojdrová, Tomas Tobé, Christian Sagartz, Loránt Vincze, Magdalena Adamowicz, Ivan Štefanec, Eva Maydell, Luděk Niedermayer, Lefteris Christoforou, Jiří Pospíšil, Elżbieta Katarzyna**

RC\1224524SK.docx

PE689.006v01-00 }  
PE689.007v01-00 }  
PE689.008v01-00 }  
PE689.009v01-00 }  
PE689.010v01-00 }  
PE689.011v01-00 } RC1

**Łukacijewska, Stanislav Polčák, Krzysztof Hetman, Stelios Kypouropoulos, Maria Walsh, Seán Kelly, Peter Pollák, Romana Tomc, Loucas Furlas, Ioan-Rareş Bogdan**

v mene skupiny PPE

**Kati Piri, Isabel Santos, Andris Ameriks**

v mene skupiny S&D

**Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao Barandica, Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Svenja Hahn, Irena Joveva, Karin Karlsbro, Moritz Körner, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal Šimečka, Nicolae Ştefănuţă, Ramona Strugariu**

v mene skupiny Renew

**Viola Von Cramon-Taubadel, Hannah Neumann**

v mene skupiny Verts/ALE

**Assita Kanko, Valdemar Tomaševski**

v mene skupiny ECR

**Malin Björk**

v mene skupiny The Left

**Fabio Massimo Castaldo**

## Uznesenie Európskeho parlamentu o situácii v oblasti ľudských práv v Kazachstane (2021/2544(RSP))

*Európsky parlament,*

- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. marca 2019 o situácii v oblasti ľudských práv v Kazachstane<sup>1</sup> a na svoje predchádzajúce uznesenia o Kazachstane vrátane uznesení z 18. apríla 2013<sup>2</sup>, 15. marca 2012<sup>3</sup> a zo 17. septembra 2009<sup>4</sup>,
- so zreteľom na Dohodu o posilnenom partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Kazašskou republikou na strane druhej, ktorá bola podpísaná 21. decembra 2015 v Astane a nadobudla platnosť v plnom rozsahu 1. marca 2020 po jej ratifikácii všetkými členskými štátmi,
- so zreteľom na závery Rady zo 17. júna 2019 o novej stratégii EÚ pre Strednú Áziu,
- so zreteľom na správu o Kazachstane obsiahnutú vo výročnej správe EÚ o ľudských právach a demokracii vo svete za rok 2019,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a Dohovor OSN proti mučeniu,
- so zreteľom na 17. zasadnutie Rady pre spoluprácu EÚ – Kazachstan, ktoré sa konalo 20. januára 2020, na 12. zasadnutie venované dialógu o ľudských právach medzi EÚ a Kazachstanom, ktoré sa konalo 26. a 27. novembra 2020, a na 18. zasadnutie Výboru pre spoluprácu EÚ – Kazachstan, ktoré sa konalo 25. septembra 2020,
- so zreteľom na všeobecné pravidelné preskúmanie Rady OSN pre ľudské práva týkajúce sa Kazachstanu z 12. marca 2020,
- so zreteľom na druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach,
- so zreteľom na vyhlásenia hovorca Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) z 1. februára 2021 o rastúcom tlaku na MVO pôsobiace v oblasti ľudských práv v Kazachstane, z 11. januára 2021 o parlamentných voľbách v Kazachstane a zo 7. januára 2021 o krokoch na zrušenie trestu smrti,
- so zreteľom na vyhlásenie Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) o jej predbežných zisteniach a záveroch týkajúcich sa volieb v Kazachstane, ktoré sa konali 10. januára 2021,

<sup>1</sup> Ú. v. EÚ C 23, 21.1.2021, s. 83.

<sup>2</sup> Ú. v. EÚ C 45, 5.2.2016, s. 85.

<sup>3</sup> Ú. v. EÚ C 251 E, 31.8.2013, s. 93.

<sup>4</sup> Ú. v. EÚ C 224 E, 19.8.2010, s. 30.

- so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v posledných týždňoch bolo zaznamenané znepokojujúce zhoršenie celkovej situácie v oblasti ľudských práv a zásahy proti organizáciám občianskej spoločnosti v Kazachstane, pričom sa prísne obmedzili práva na slobodu prejavu, pokojné zhromažďovanie a združovanie; keďže organizácie občianskej spoločnosti a organizácie pre ľudské práva pôsobiace v Kazachstane sú vystavené rastúcemu tlaku a postihom zo strany orgánov krajiny, čo brzdí reformné úsilie a obmedzuje základnú prácu občianskej spoločnosti;
- B. keďže Európska únia a Kazachstan podpísali 21. decembra 2015 dohodu o posilnenom partnerstve a spolupráci, ktorej cieľom je poskytnúť všeobecný rámec pre posilnený politický dialóg a spoluprácu v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí a v mnohých ďalších oblastiach; keďže táto dohoda kladie veľký dôraz na demokraciu, právny štát, ľudské práva, základné slobody, udržateľný rozvoj a spoluprácu v oblasti občianskej spoločnosti; keďže dohoda nadobudla platnosť v plnom rozsahu 1. marca 2020 po jej ratifikácii všetkými členskými štátmi;
- C. keďže nová stratégia EÚ pre Strednú Áziu kladie veľký dôraz na spoluprácu EÚ so Strednou Áziou v oblasti ochrany a presadzovania právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd vrátane slobody združovania a prejavu, ako aj vytvárania priaznivého prostredia pre občiansku spoločnosť a obhajcov ľudských práv; keďže Európska únia poskytuje Kazachstanu značnú pomoc v súvislosti s pandemiou COVID-19, najnovšie aj prostredníctvom finančnej podpory na prepravu vyše 8000 kg zdravotníckeho materiálu Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) 29. januára 2021;
- D. keďže ESVČ opísala parlamentné voľby v Kazachstane z 10. januára 2021 ako premeškanú príležitosť preukázať účinnú realizáciu politických reforiem a modernizačného procesu od posledných volieb, zatiaľ čo dlhodobé odporúčania Úradu OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) k viacerým otázkam zostávajú nevyriešené, a to vrátane tých, ktoré sa týkajú základných slobôd, neustrannosti volebnej správy, oprávnenosti voliť a kandidovať vo voľbách, registrácie voličov, médií a zverejňovania výsledkov volieb; keďže podľa predbežných zistení OBSE/ODIHR a Parlamentného zhromaždenia OBSE právny rámec v Kazachstane zatiaľ neumožňuje usporiadanie volieb v súlade s medzinárodnými normami;
- E. keďže systémové nedostatky v súvislosti s dodržiavaním slobody združovania, zhromažďovania a prejavu naďalej obmedzujú politické prostredie a nedostatok skutočnej politickej súťaže a skupín politickej opozície – od roku 2013 neboli zaregistrované žiadne nové strany – neposkytuje voličom žiadnu skutočnú voľbu; keďže demokratické voľby sú základným kameňom, pokiaľ ide o dosiahnutie politických reforiem a budovanie slobodnej a otvorenej spoločnosti;
- F. keďže dve opozičné hnutia – Koshe Partiyasy a Demokratická voľba Kazachstanu – boli zakázané na základe tajných súdnych rozhodnutí, ktoré ich označili za „extrémistické“ organizácie bez práva na odvolanie; keďže 17 vedúcich predstaviteľov Koshe Partiyasy bolo na základe článkov 405 a 182 kazašského trestného zákonníka

poslaných do zariadení vyšetrovacej väzby a hrozí im dlhý trest odňatia slobody; keďže väzni obvinení z podpory Demokratickej voľby Kazachstanu si stále odpykávajú tresty odňatia slobody; keďže 26 politických väzňov vrátane Almata Žumagulova, Aseta Abiševa, Kenžebeka Abiševa, Aschata Žeksebajeva, Kairata Klyševa, Jerbola Jeschozina, Abaja Begimbetova, Asel Onlabekkyzyovej, Jerkina Sabanšijeva, Žanata Žamalijeva, Diany Baimagambetovej, Nojana Rachimžanova a Askara Kayyrbeka sa stalo obeťou politického stíhania pre podporu týchto hnutí;

- G. keďže neregistrovaná opozičná Demokratická strana sa nemohla zúčastniť na týchto voľbách, pretože orgány jej 22. februára 2020 zabránili usporiadať zakladajúci kongres v Almaty; keďže bez usporiadania takéhoto kongresu nie je možné, aby sa strana zaregistrovala; keďže členovia Demokratickej strany čelili tlaku zo strany orgánov: niektorí boli zatknutí za údajné porušenia správnych predpisov a iným zabránili v ceste na miesto konania kongresu;
- H. keďže počas volebnej kampane a v deň volieb sa kazašské orgány pokúsili sprísniť cenzúru na internete opakovaným blokovaním internetu a nútením občanov, aby si nainštalovali „certifikát národnej bezpečnosti“ umožňujúci zachytávanie šifrovaného internetového dátového toku; keďže narastá kontrola štátu nad internetom vrátane pokusov o obmedzenie toku informácií prostredníctvom cenzúry a kontroly internetu a odpájania internetu a neustálym vyžadovaním toho, aby si občania nainštalovali „certifikát národnej bezpečnosti“, ktorý umožňuje zachytávanie online dátového prenosu používateľov internetu;
- I. keďže počas kampane dochádzalo k hromadnému zatýkaniu; keďže v deň volieb orgány nezákonne zadržali najmenej 350 pokojných demonštrantov v 10 rôznych mestách; keďže kazašské orgány bežne bránia uskutočňovaniu pokojných protestov kritických voči vládnym politikám; keďže zákon o pokojnom zhromažďovaní a zmeny zákonov o politických stranách a voľbách prijaté v máji 2020 nerešpektujú základné práva občanov Kazachstanu;
- J. keďže volebná pozorovateľská misia ODIHR s obmedzeným rozsahom oznámila, že orgány sťažovali prácu nezávislých pozorovateľov a bránili im v nej, pričom provládnym pozorovateľom umožnili monitorovať volebný proces; keďže mimovládne organizácie pre ľudské práva informovali, že značný počet nezávislých pozorovateľov parlamentných volieb z 10. januára 2021 bol vystavený zastrašovaniu, administratívne zatýkaniu a pokutám;
- K. keďže mediálnemu prostrediu v Kazachstane dominujú štátom vlastnené alebo štátom dotované mediálne kanály; keďže od januára do júla 2020 bolo sedem novinárov fyzicky napadnutých a 21 novinárov, blogerov a aktivistov bolo zadržaných, z toho sedem počas spravodajstva; keďže orgány začali v roku 2020 viac ako 38 trestných konaní voči novinárom za údajné trestné činy, ako je šírenie nepravdivých informácií a podnecovanie; keďže všetky hlavné národné opozičné noviny boli v roku 2016 zakázané a nezávislí novinári naďalej čelia prenasledovaniu; keďže orgány podali trestné oznámenia na šéfredaktora nezávislých novín Uralskaja Nedelja Lukpana Achmedjarova za informovanie o korupčnom konaní miestnej elity a opakovane fyzicky

napádali a zatýkali novinárku kazašskej služby RFE/RL Saniju Toikenovú za spravodajstvo o pokojných zhromaždeniach a parlamentných voľbách v roku 2021;

- L. keďže od februára do novembra 2020 po neustálom politickom prenasledovaní z dôvodu ich opozičných činností bolo zabitých alebo za nejasných okolností zomrelo päť opozičných aktivistov, najmä bloger a obeť mučenia Dulat Agadil, jeho sedemnásťročný syn Žanbolat Agadil, ktorý bol kľúčovým svedkom svojvoľného zatknutia svojho otca, Amanbike Chairollova, Serik Orazov a Garifulla Embergenov; keďže orgány nevykonali dôkladné a transparentné vyšetrowanie ich úmrtí; keďže je mimoriadne dôležité postaviť pred súd tých, ktorí sú zodpovední za objednávku a spáchanie týchto trestných činov, a zabezpečiť, že nebudú prenasledovať aktivistov občianskej spoločnosti a rodinných príslušníkov, ktorí sa snažia dozvedieť pravdu o obetiach; keďže kazašské orgány zasiahli aspoň proti 200 aktivistom, ktorí sa zúčastnili na spomienkovom obrade za Dulata Agadila alebo zorganizovali finančnú zbierku za neho a za rodiny ďalších politických väzňov; keďže 57 z nich bolo obvinených z „extrémizmu“, a to vrátane Dametkan Aspandijarovej, matky troch detí, ktorá je v súčasnosti v domácom väzení a čelí až 12 rokom odňatia slobody na základe obvinenia z extrémizmu z dôvodu organizácie finančnej zbierky na podporu rodiny Dulata Agadila;
- M. keďže v kazašských väzniciach prevažuje používanie mučenia a zlého zaobchádzania, pričom podľa združenia *Coalition against torture* (Koalícia proti mučeniu) je každoročne nahlásených aspoň 200 prípadov mučenia; keďže páchatelia takýchto trestných činov sa tešia beztrestnosti, kým obhajkyňa ľudských práv Elenu Semenovovú väznice zažalovali za to, že používanie mučenia v rámci kazašského väzenského systému zverejnila na sociálnych sieťach;
- N. keďže napriek výzvam osobitného spravodajcu OSN<sup>5</sup>, Parlamentného zhromaždenia Rady Európy a Európskej únie kazašské orgány zneužívajú vägne a príliš široké zákony o extrémizme na prenasledovanie opozície a obhajcov ľudských práv; keďže po prijatí tohto zákona sa od 22. októbra 2020, keď orgány vyhlásili dátum konania volieb, počet prípadov politicky motivovaných trestných konaní zdvojnásobil na 99, a to konkrétne na základe obvinení z extrémizmu; keďže 69 dotknutým osobám, napríklad aktivistke Gulzipe Džaukerovovej, hrozí bezprostredné zatknutie a 11 aktivistov je v domácom väzení na základe vykonávaných obvinení z extrémizmu;
- O. keďže niekoľkým nezávislým MVO v oblasti ľudských práv vrátane organizácií ECHO a Erkindik Kanaty, Medzinárodného úradu pre ľudské práva a právny štát v Kazachstane a organizácie International Legal Legislative boli nedávno udelené značné pokuty a na základe nejasných právnych dôvodov im bolo nariadené, že od 25. januára 2020 musia pozastaviť svoju činnosť na dobu do troch mesiacov; keďže v rámci odvetných opatrení za vykonávanie monitorovacích činností orgány obťažujú a dokonca prenasledujú obhajcov ľudských práv, medzi ktorých patria Šolpan Džanzakovová, Anna Šukejevová, Raigul Sadyrbajevová, Aižan Izmakovová, Danijar Chassenov, Altnai Tuksikovová, Dana Žanayová, Nazym Serikpekovová, Alma Nuruševová,

<sup>5</sup> Osobitný spravodajca OSN pre podporu a ochranu ľudských práv a základných slobôd v boji proti terorizmu.

Abaipek Sultanov, Zuchra Narimanová, Ulbolsyn Turdijevová, Aliya Zhakupovová, Roza Musajevová a Barlyk Mendygazijev; keďže medzi októbrom a novembrom 2020 bolo aspoň 15 organizáciám oznámené, že porušili článok 460 ods. 1 Zákona o správnych priestupkoch tým, že orgánom údajne riadne neoznámili, že prijali finančné prostriedky zo zahraničia;

- P. keďže v roku 2020 bolo 112 jednotlivcov, tri charitatívne organizácie a jedna obchodná spoločnosť uznaných vinnými z uplatňovania práva na slobodu náboženského vyznania alebo viery;
- Q. keďže v Kazachstane prevažuje rozsiahla korupcia vládnucej elity, o čom svedčí aj to, že krajina sa nachádza na 94. mieste v Indexe vnímania korupcie organizácie Transparency International za rok 2020, a to poškodzuje ľudské práva, sociálnu spravodlivosť a sociálno-hospodársky rozvoj;
- R. keďže uprostred pandémie COVID-19 vláda zneužila pandemické obmedzenia ako zámienku na zintenzívnenie politického potláčania občianskej spoločnosti, aktivistov za ľudské práva, hlasov opozície a zdravotníckych pracovníkov, ktorí odsúdili zlyhanie vlády, pokiaľ ide o zamedzenie šírenia pandémie;
- S. keďže 21. januára 2021 boli dvaja etnickí Kazachovia, Murager Alimuly a Kaiša Akankyzyová, ktorí utiekli z Číny zo strachu z uväznenia v koncentračných táborech, následne zbití a dohodaní neznámymi útočníkmi a keďže sa preto musí venovať dostatočná pozornosť pretrvávajúcemu etnickému napätiu v južných regiónoch Kazachstanu; keďže v Kazachstane pretrvávajú prudké etnické konflikty, a to najmä na juhu, kde vo februári 2020 zomrelo v dôsledku konfliktov medzi Kazachmi a etnickými Dungancami 11 ľudí, pričom desiatky ľudí bolo zranených a viac ako 23 000 ľudí, väčšinou Dungancov, bolo prinútených opustiť svoje domovy;
- T. keďže kazašské orgány zneužili medzinárodné mechanizmy v oblasti spolupráce v trestných veciach vrátane červených obežníkov Interpolu s cieľom stíhať politickú utečenku v Belgicku, obhajkyňu ľudských práv Botu Jardemaliovú, a zadržať jej doklady, ako je to v prípade právničky a obhajkyne; keďže 29. septembra 2020 francúzsky Národný súd pre azylové právo udelil politický azyl zakladateľovi politickej strany Demokratická voľba Kazachstanu Muchtarovi Abljazovovi, ktorého kazašský súd v neprítomnosti odsúdil na doživotný trest odňatia slobody, čím porušil právo na obhajobu, pričom poukázal na systémovú a politickú povahu represívneho aparátu Kazachstanu a zneužívanie civilných a trestných konaní;
- U. keďže kazašské orgány naďalej útočia na nezávislé odborové zväzy a aktivistov odborových zväzov; keďže v roku 2020 bol zmenený zákon o odborových zväzoch, v dôsledku čoho sa zrušila príslušnosť k odborovému zväzu a požiadavky dvojstupňovej registrácie; keďže napriek tejto zmene správa mesta Šymkent stiahla žalobu proti Priemyselnému odborovému zväzu pracovníkov v oblasti palív a energie (ITUFEW) na základe nepodložených tvrdení alebo ustanovení, ktoré už neexistujú alebo sa nevzťahujú na ITUFEW;

- V. keďže rodová rovnosť zostáva v Kazachstane naďalej problémom; keďže mimovládne organizácie uvádzajú, že násilie páchané na ženách je hlásené v nedostatočnej miere a že miera trestného stíhania v týchto prípadoch, ako aj v prípadoch sexuálneho obťažovania je nízka; keďže podľa OSN vznikla dievčatám v dôsledku pandémie COVID-19 nová prekážka v rovnakom prístupe k informáciám a vzdelávaniu; keďže obeť nie sú dostatočne chránené a súdni úradníci a policajti a poskytovatelia služieb nie sú vyškolení na to, aby mohli identifikovať násilie páchané na ženách, predchádzať mu a reagovať naň;
- W. keďže LGBTI osoby v Kazachstane stále čelia právnym výzvam a diskriminácii; keďže kazašský parlament prijal v júni 2020 diskriminačné zmeny zákona o zdravotnej starostlivosti, ktoré upravujú aspekty zdravotnej starostlivosti pre transrodové osoby; keďže proces zmeny rodovej identity v Kazachstane naďalej zostáva invazívny a ponižujúci;
1. naliehavo vyzýva vládu Kazachstanu, aby konala v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami a rešpektovala ľudské práva a základné slobody zakotvené v článkoch 1, 4, 5 a 235 dohody o posilnenom partnerstve a spolupráci; vyzýva orgány Kazachstanu, aby konali v súlade s medzinárodnými normami tým, že budú rešpektovať právny rámec pre organizáciu volieb, a riadili sa odporúčaniami volebnej pozorovateľskej misie s obmedzeným rozsahom ODIHR vrátane odporúčaní týkajúcich sa základných slobôd zaručených ústavou, účasti občianskej spoločnosti, politickej plurality, nestrannosti volebnej správy, oprávnenosti voliť a kandidovať vo voľbách, registrácie voličov, médií a zverejňovania výsledkov volieb;
  2. vyzýva vládu Kazachstanu, aby stiahla politicky motivované obvinenia a ukončila všetky formy svojvoľného zadržania, represálií a obťažovania aktivistov za ľudské práva, náboženských organizácií, organizácií občianskej spoločnosti, odborových zväzov, novinárov a hnutí politickej opozície a umožnila ľuďom slobodne vyjadrovať politické, náboženské a iné názory; vyzýva vládu, aby zmenila nový zákon o pokojnom zhromažďovaní tak, aby bola táto sloboda zaručená;
  3. naliehavo vyzýva vládu Kazachstanu, aby okamžite prepustila a v plnej miere rehabilitovala všetkých politických väzňov, najmä Almata Žumagulova, Arona Atabeka, Nurgul Kaluovovú, Saltanat Kusmankyzyovú, Daryna Chassenova, Ulasbeka Achmetova, Kenžebeka Abiševa, Jeržana Jelšibajeva, Aseta Abiševa, Igora Chuprinu, Ruslana Ginatullina, Aschata Žeksebajeva, Kairata Klyševa, Jerbola Jeschozina, Abaiho Begimbetova, Asel Onlabekkyzyovú, Yerkina Sabanšijeva, Žanata Žamalijeva, Dianu Baimagambetovovú, Nojana Rachimžanova a Askara Kayyrbeka, a bezodkladne zrušila opatrenia vyšetrovacej väzby a domáceho väzenia a obmedzovanie osobnej slobody aktivistov občianskej spoločnosti a opozície, používateľov sociálnych sietí a pokojných demonštrantov; vyzýva vládu Kazachstanu, aby preskúmala prípady bývalých politických väzňov a obetí mučenia Iskandera Jerimbetova, Maksa Bokajeva a Muchtara Džakiševa a poskytla im odškodnenie v súlade s odporúčaniami pracovnej skupiny OSN pre svojvoľné zadržanie a Výboru OSN pre ľudské práva;

4. víta kroky, ktoré podnikla vláda Kazachstanu na uzavretie politicky motivovaných

RC\1224524SK.docx

8/12

PE689.006v01-00 }

PE689.007v01-00 }

PE689.008v01-00 }

PE689.009v01-00 }

PE689.010v01-00 }

PE689.011v01-00 } RC1



konaní proti obhajcom ľudských práv Danijarovi Chassenovovi a Abaibekovi Sultanovovi, no vyjadruje znepokojenie nad novou vykonštruovanou obžalobou z extrémizmu proti Abaibekovi Sultanovovi; vyzýva kazašskú vládu, aby stiahla všetky politicky motivované obvinenia proti filantropovi Barlykovi Mendygazijejovi a ukončila politicky motivované prenasledovanie členov jeho rodiny a bývalých spolupracovníkov;

5. odsudzuje zneužívanie protixtrémistických právnych predpisov proti stúpencom pokojných opozičných hnutí Demokratická voľba Kazachstanu (DVK) a Koše partijasy a naliehavo vyzýva orgány, aby umožnili politický pluralizmus a hospodársku súťaž; naliehavo vyzýva vládu Kazachstanu, aby vykonala odporúčania Európskeho parlamentu, osobitného spravodajcu OSN pre podporu a ochranu ľudských práv a základných slobôd v boji proti terorizmu a Parlamentného zhromaždenia Rady Európy, ktoré odsudzuje svojvoľné uplatňovanie protixtrémistických zákonov;
6. vyzýva Kazachstan, aby vykonával reformy s cieľom podporiť modernizáciu, demokraciu a stabilitu krajiny, posilniť úsilie o reformu politického systému Kazachstanu, aby sa rozvíjal parlamentarizmus a systém viacerých strán, a s cieľom rozšíriť občiansku účasť; berie na vedomie zriadenie najvyššej rady pre reformy a berie na vedomie oznámenie kazašských orgánov o novej fáze reforiem, najmä pokiaľ ide o otázky presadzovania práva, súdneho systému a uprednostňovania ľudských práv; zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v tomto procese, ako aj v zmenách vo volebnom zákone a v úplnom vykonávaní odporúčaní OBSE/ODIHR;
7. vyzýva kazašské orgány, aby prestali používať trestný poriadok proti aktivistom, blogerom, novinárom a iným osobám za to, že si uplatňujú svoje právo na slobodu prejavu;
8. víta rozhodnutie kazašských orgánov zrušiť pokuty a umožniť mimovládny organizáciám pokračovať v činnosti, ako bolo oznámené 3. februára 2021; žiada, aby sa Maxovi Bokajevovi zrušil trojročný zákaz aktivizmu a aby mu bolo umožnené pokračovať v jeho dôležitej práci; vyzýva kazašské orgány, aby prestali zneužívať systémy finančného výkazníctva na vyvíjanie nátlaku na skupiny pôsobiace v oblasti ľudských práv, stiahli neopodstatnené obvinenia z administratívnych priestupkov voči skupinám stíhaným za údajné porušenia výkazníctva, zosúladiť právne predpisy a postupy týkajúce sa oznamovania príjmov zo zahraničia s medzinárodnými normami, a to aj zrušením článkov 460-1 a 460-2 zákona o administratívnych priestupkoch, a namiesto toho chránili a uľahčovali dôležitú prácu občianskej spoločnosti;
9. opätovne vyjadruje svoje pevné presvedčenie, že prenasledovanie nezávislých MVO prostredníctvom neodôvodnených daňových kontrol a obťažovanie obhajcov ľudských práv a hnutí, ako sú Bostandyq Kz, Femina Virtute, Veritas, 405 a Elimay, a aktivistov občianskej spoločnosti, a to prostredníctvom administratívnych zatýkaní, pokút a trestných stíhaní, nielenže bráni reformnému úsiliu, ktoré orgány už vynaložili, ale aj poškodzuje medzinárodnú povesť Kazachstanu;
10. vyjadruje poľutovanie nad znepokojujúcim stavom slobody médií v krajine a vyzýva

vládu Kazachstanu, aby zabezpečila slobodné a bezpečné prostredie pre nezávislých novinárov;

11. naliehavo vyzýva vládu Kazachstanu, aby umožnila nezávislým odborovým organizáciám zaregistrovať sa a pôsobiť v súlade s medzinárodnými pracovnými normami, ktoré Kazachstan ratifikoval, a to bez akéhokoľvek zasahovania alebo obťažovania; vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že 5. februára 2021 špecializovaný medziokresný hospodársky súd v Šymkente na šesť mesiacov pozastavil činnosť Priemyselného odborového zväzu pracovníkov v oblasti palív a energie (ITUFEW) za údajné nezaregistrovanie sa podľa zákona o odborových zväzoch; nabáda vládu Kazachstanu, aby zmysluplne vykonávala zákon o odborových zväzoch v znení zmien z mája 2020;
12. so znepokojením konštatuje, že bol predložený nový návrh zákona o charitatívnych organizáciách, ktorým sa organizáciám občianskej spoločnosti ukladajú dodatočné regulačné opatrenia a ktorý je v priamom rozpore s logikou a najlepšimi postupmi charitatívnej činnosti, a vyjadruje znepokojenie aj nad nedávnou iniciatívou na vytvorenie združenia darcovských organizácií pod záštitou vlády, v prípade ktorého hrozí, že sa zneužije na kontrolu darcovských organizácií, čím sa ešte viac obmedzí ich nezávislosť a pocit zodpovednosti za činnosť;
13. vyzýva orgány, aby bojovali proti všetkým formám násillia páchaného na ženách, a to aj zabezpečením účinných a prístupných kanálov nahlasovania a ochranných opatrení, ktoré rešpektujú potreby obetí a dôvernú povahu; naliehavo vyzýva na ukončenie beztretnosti a požaduje opatrenia na zabezpečenie primeraných trestnoprávných sankcií proti páchatelom, a to aj v prípadoch domáceho násillia; naliehavo vyzýva kazašské orgány, aby domáce násillie kriminalizovali ako samostatný trestný čin a aby zabezpečili trestné sankcie voči páchatelom; vyzýva kazašské orgány, aby považovali azylové domy a služby pre osoby, ktoré prežili domáce násillie, za „základné služby“ a aby uľahčili prístup k nim pre všetky ženy a dievčatá, a to aj počas krízy spôsobenej koronavírusom;
14. trvá na tom, že práva LGBTI komunity sa musia v plnej miere rešpektovať; vyzýva vládu Kazachstanu, aby zákonom zaručila zásadu antidiskriminácie LGBTI komunity vrátane zákazu diskriminácie na základe rodovej identity alebo sexuálnej orientácie; požaduje riadnu odbornú prípravu súdnych a policajných úradníkov, ako aj poskytovateľov služieb s cieľom zabezpečiť, aby sa LGBTI osobám poskytla primeraná starostlivosť a ochrana;
15. naliehavo vyzýva kazašskú vládu, aby zaistila bezpečnosť etnických Kazachov a iných menšinových skupín, ktoré utiekli z čínskych koncentračných táborov, a to aj priznaním trvalého postavenia utečenca Muragerovi Alimulyovi a Kaiši Akankyzyovej, a aby venovala dostatočnú pozornosť pretrvávajúcemu etnickému napätiu vo svojich južných regiónoch;
16. odrádza kazašské orgány od zneužívania mechanizmov justičnej spolupráce – ako je systém červených obežníkov Interpolu a žiadosti o vzájomnú právnu pomoc – na

prenasledovanie odporcov režimu v zahraničí a získanie prístupu k dôverným informáciám;

17. víta skutočnosť, že Kazachstan pri ratifikácii druhého opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach 2. januára 2021 zrušil trest smrti za všetky trestné činy, čím sa stal 88. stranou dohody; naliehavo vyzýva vládu Kazachstanu, aby splnila svoje prísluby nulovej tolerancie voči mučeniu a aby zabezpečila úplné vyšetrenie všetkých obvinení z údajného mučenia a postavila zodpovedné osoby pred súd;
18. naliehavo vyzýva vládu Kazachstanu, aby odstránila mučenie a zlé zaobchádzanie vo väzniciach, dodržiavala práva väzňov a zabezpečila riadne životné podmienky, hygienu a bezpečné prostredie, pokiaľ ide o riešenie hrozieb, ktoré predstavuje COVID-19;
19. vyzýva Kazachstan, aby zaviedol náležité záruky pre osobné údaje a posilnil právne predpisy o ochrane údajov, ako aj obmedzil používanie digitálnych technológií sledovania, ktoré narúšajú súkromie, a aby v súlade s ľudskými právami zaviedol regulačný rámec, ktorý jasne zakazuje svojvoľné a nezákonné digitálne sledovanie vrátane rozpoznávania tváre;
20. žiada, aby EÚ a jej členské štáty, a to aj na samitoch a iných stretnutiach na vysokej úrovni, na multilaterálnych fórach a prostredníctvom miestnych zastúpení, dôrazne podporovali občiansku spoločnosť, prijali dodatočné opatrenia na poskytovanie podpory kazašskej občianskej spoločnosti prostredníctvom Komisie, okrem iného vrátane rozšírenia schém finančných grantov na organizácie občianskej spoločnosti, ktoré presadzujú ľudské práva, demokratické hodnoty, zásady právneho štátu a základné slobody v Kazachstane, najmä obhajcov ľudských práv, a aby posilnili medzilidské kontakty s občanmi Kazachstanu; zdôrazňuje, že finančná pomoc Kazachstanu by mala byť zameraná na podporu občianskej spoločnosti a obetí politického prenasledovania, a nie na podporu autoritárskeho režimu;
21. nabáda delegáciu EÚ v Kazachstane, aby pokračila vo svojej spolupráci s miestnymi členmi občianskej spoločnosti organizovaním pravidelných stretnutí a predkladaním ich odporúčaní na oficiálnych stretnutiach s kazašskými vládnymi úradníkmi;
22. naliehavo vyzýva delegáciu EÚ v Kazachstane, aby monitorovala prebiehajúce porušovanie ľudských práv a zaujala verejný postoj k tomuto porušovaniu, aby poskytla pomoc obetiam politického stíhania a uväzneným aktivistom tým, že sa zúčastní na súdnych procesoch s kritikmi vlády a obhajcami ľudských práv a požiadala o návštevy väznic, a aby rýchlo a rozhodne reagovala na akýkoľvek čin, ktorý je v rozpore so zásadami právneho štátu, demokracie a ľudských práv;
23. opätovne pripomína nedávno schválený globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv, ktorý umožňuje EÚ zamerať sa na páchatel'ov závažného porušovania ľudských práv na celom svete, čo by v prípade Kazachstanu umožnilo zamerať sa na jednotlivcov, subjekty a orgány zapojené do rozsiahleho a systematického porušovania ľudských práv alebo s ním spojené; vyzýva podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre

zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) a členské štáty, aby zväžili uloženie cielených sankcií jednotlivcom zodpovedným za porušovanie ľudských práv;

24. požaduje, aby ľudské práva boli hlavnou prioritou spolupráce EÚ so Strednou Áziou; zdôrazňuje, že hlbšie politické a hospodárske vzťahy s EÚ, ako sa predpokladá v posilnenej dohode o partnerstve a spolupráci, musia byť založené na spoločných hodnotách a zodpovedať aktívnej a konkrétnej angažovanosti Kazachstanu v demokratických reformách, ktorá vyplýva z jeho medzinárodných povinností a záväzkov;
25. vyzýva Komisiu a PK/VP, aby vykonali komplexné preskúmanie posilnenej dohody o partnerstve a spolupráci vzhľadom na nedávny vývoj a výsledok preskúmania obchodnej politiky;
26. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, osobitnému zástupcovi EÚ pre Strednú Áziu, vládam a parlamentom členských štátov a prezidentovi, vláde a parlamentu Kazachstanu.